

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU2023 m. liepos 26 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės (kolegijos pirmininkė ir pranešėja), Artūro Driuko ir Jūratės Varanaukaitės, teismo posėdyje kasacinio rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovo **uždarnosios akcinės bendrovės „Komotos sistemos“** kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės A. P. firmos „Komota“ ieškinį atsakovei uždariajai akcinei bendrovei „Komotos sistemos“ dėl skolos, delpinginių ir palikanų priteisimo bei pagal atsakovo uždarnosios akcinės bendrovės „Komotos sistemos“ priešieškinį ieškovėi A. P. firmai „Komota“ dėl bei pagrindo įgyto turto priteisimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių nepagrįsto praturtėjimo instituto taikymą, kai šalis sieja sutartiniai santykiai, aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovė A. P. firma „Komota“ patikslintu ieškiniu prašė teismo priteisti iš atsakovo UAB „Komotos sistemos“ 2338,45 Eur skolą ir 79,15 Eur delpingius už negyvenamųjų patalpų nuomą pagal 2007 m. spalio 29 d. šalių sudarytą negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį (toliau – ir Nuomos sutartis), 60 Eur skolą už suteiktas spausdintuvų taisyimo paslaugas, 5 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2020 m. balandžio 3 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.
- Ieškovė nurodė, kad 2007 m. spalio 29 d. su atsakove sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, kurios pagrindu ieškovė (nuomotoja) perdavė atsakovei (nuomininkei) nuomos teise naudotis 60 kv. m ploto specialios prekybos paskirties ir 30 kv. m ploto bendros paskirties patalpomis (*duomenys neskelbtini*) (dabartinis adresas: *duomenys neskelbtini*). Patalpų nuomos trukmė buvo nustatyta nuo 2007 m. lapkričio 1 d. iki 2010 m. liepos 31 d. Pagal Nuomos sutarties 4.1 punktą, nuomos mokeskis buvo nustatytas 1419 Eur su PVM už vieną mėnesį, o vėliau šalių žodiniu susitarimu mėnesio nuomos mokeskis buvo sumažintas iki 724 Eur su PVM. Ieškovė savo prievolės pagal sutartį vykdė tinkamai, tačiau nuo 2019 m. birželio mėnesio, šalių tarpusavio santykiams tapus konfliktiškiems, atsakovė nebeįvykdė nei už patalpų nuomą, nei už jai tenkančią komunalinių ir kitų paslaugų dalį, nei už kitas ieškovei atsakovei suteiktas paslaugas. Iš viso atsakovės skola ieškovei yra 2477,60 Eur. Ieškovė 2019 m. spalio 3 d. raštu kreipėsi į atsakovę, ragindama ją padengti skolą, ir pranešė, kad, nepaėmus skolos, ieškovė nuo 2019 m. lapkričio 5 d. vienašališkai nutrauks šalių sudarytą Nuomos sutartį. Atsakovė 2019 m. spalio 16 d. raštu ieškovei atsakė, kad iš esmės Nuomos sutarties nutraukimui neprieštarauja, tik nurodė, kad nori išsinaudoti patalpose esančią ieškovėi priklausančią įrangą iki sutarties nutraukimo. Nuomos sutartis 2019 m. lapkričio 6 d. buvo nutraukta. Ieškovei teigimu, atsakovė nuo 2019 m. birželio mėnesio už patalpų nuomą pagal sutartį turėjo sumokėti ieškovei 3188,45 Eur, ieškovė atsakovei buvo skolinga 850 Eur, todėl, atlikus priešpriešinių vienašalių reikalavimų įskaitymą, atsakovė ieškovei ieškinio teismui padavimo dieną liko skolinga 2338,45 Eur. Pagal Nuomos sutarties 5.1 punktą, nuomininkas, laiku nesumokėjęs nuomos mokesčio, už kiekvieną uždelstą dieną moka po 0,02 proc. delpinginių nuo viso mėnesio nuomos mokesčio sumos. Atsakovė turėjo iš viso sumokėti 19,84 Eur delpinginių. Ieškovė atsakovei taip pat buvo atlikusi spausdintuvų taisyimo darbus ir 2019 m. rugsėjo 16 d. išrašė 60 Eur PVM sąskaitą faktūrą Nr. KMT-19-09-030, šios atsakovė taip pat nebuvo apmokėjusi.
- Atsakovė patikslintu priešieškiniu prašė teismo priteisti iš ieškovės 10 793,10 Eur kaip bei pagrindo įgytą turta, 651,57 Eur palūkanas už laikotarpį nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 m. rugpjūčio 18 d., apskaičiuotas nuo 10 712,83 Eur, 6 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo priešieškinių padavimo dienos (2020 m. rugpjūčio 19 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.
- Atsakovė sutiko dėl 2172 Eur nuomos mokesčio ir 60 Eur išlaidų už spausdintuvų remontą atlyginimo priteisimo, kitus ieškinio reikalavimus prašė atmesti kaip nepagrįstus. Atsakovė nurodė, kad, 2020 m. lapkričio 19 d. šalims atlikus ieškovei nuomotų patalpų matavimus, buvo nustatyta, jog nuo 2014 m. vasario mėnesio iki 2019 m. lapkričio 5 d. atsakovė žodinės sutarties su ieškove pagrindu faktiškai naudojosi 36,52 kv. m ploto prekybos paskirties patalpomis, ir šis plotas sudarė tik 17,4 proc. viso pastato ploto, todėl, remiantis prasta nuomos teisių santykių praktika, atsakovė, nuomodamasi iš ieškovės 36,52 kv. m ploto patalpas, turėjo atlyginti 17,4 proc. ieškovės patirtų išlaidų pastato komunalinėms paslaugoms apmokėti. Nuo 2014 m. vasario mėnesio iki 2019 m. liepos mėnesio ieškovė, neteisingai skaičiuodama ir skirstydama pastatė esančias patalpas naudotojams patirtas išlaidas komunalinėms paslaugoms apmokėti, nepagrįstai iš atsakovės gavo 10 793,10 Eur. Nors atsakovė turi teisę reikalauti iš ieškovės sumokėti palūkanas nuo sužinojimo apie nepagrįstą pinigų gavimą momento, tačiau, atsižvelgdama į ieškinio reikalavimus priteisti nuomos mokesčius ir išlaidas komunalinėms paslaugoms nuo 2019 m. birželio 1 d. bei siekdama palengvinti priteistinių palikanų skaičiavimus, atsakovė prašė priteistinas palūkanas skaičiuoti nuo 2019 m. birželio 1 d. Nurodė, kad ieškovė neįrodė, jog visos iki 2019 m. birželio 1 d. jos išrašytos PVM sąskaitos faktūros buvo apmokėtos, todėl, pagal atsakovės pateiktus skaičiavimus, 2019 m. birželio 1 d. ieškovė buvo nepagrįstai gavusi 10 712,83 Eur. Konstatavus, kad 2019 m. birželio 1 d. ieškovė nepagrįstai buvo gavusi 10 712,83 Eur, iš jos priteistinos ir 651,57 Eur palūkanos nuo 2019 m. birželio 1 d. iki priešieškinių pateikimo teismui dienos.

II. Pimosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- Marijampolės apylinkės teismas 2022 m. gegužės 26 d. sprendimu patikslintą ieškinį tenkino iš dalies ir priteisė ieškovei iš atsakovės 2172 Eur skolą pagal 2007 m. spalio 29 d. Negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, 41,78 Eur skolą už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas, 60 Eur skolą už spausdintuvų taisyimo paslaugas, 78,19 Eur delpingius už laiku nesumokėtą nuomos mokesčių pagal 2007 m. spalio 29 d. negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį ir 6 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme (2020 m. balandžio 3 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo; kitus ieškinio reikalavimus atmėtė; patikslintą priešieškinį atmėtė.
- Pimosios instancijos teismas nustatė, kad ginčo šalys 2007 m. spalio 29 d. sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį, pagal kurią ieškovė išnuomojo atsakovei 60 kv. m ploto specialios prekybos paskirties ir 30 kv. m ploto bendros paskirties patalpas Marijampolėje. Pagal Nuomos sutarties 1.1.2 punktą, patalpų nuomos trukmė buvo nustatyta nuo 2007 m. lapkričio 1 d. iki 2010 m. liepos 31 d. Nuomos sutarties 2.1 punktu nuomotoja įsipareigojo užtikrinti nuomininkei komunalinių paslaugų, šilumos bei elektros energijos tiekimą, o Nuomos sutarties 3.7 punktu nuomininkei įsipareigojo sutartu laiku mokėti nuomos mokesčius, atsisakyti už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas. Nuomos sutarties 4.1 punktu buvo nustatytas nuomos mokeskis – 1419 Eur/mėn., vėliau žodiniu susitarimu sumažintas iki 724 Eur/mėn. Nuomos sutarties buvo nutraukta 2019 m. lapkričio 6 d. abiejų jūrinčių asmenų, sudariusių Nuomos sutartį, valia, suėjus sutarties galiojimo terminui. Nepaisant to, Nuomos sutarties buvo pratęsta ir, pagal Nuomos sutarties 6.1 punktą, galiojo neturimuotai, todėl atsakovė toliau naudojosi sutarties dalyku ir mokesčio ieškovei nuomą bei mokesčius už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas. Kadangi nuo 2019 m. birželio mėn. atsakovė nemokėjo nei už patalpų nuomą, nei už jai tenkančią komunalinių ir kitų paslaugų dalį, tai susidarė 2477,60 Eur skola.
- Byloje nekilus ginčui dėl 2172 Eur skolos už nuomą pagal Nuomos sutartį ir 60 Eur skolos už spausdintuvų taisyimo paslaugas, šios sumos buvo priteistos ieškovei iš atsakovės.
- Pimosios instancijos teismas nustatė, kad atsakovė naudojosi patalpomis, kurių bendras plotas sudarė 61,41 kv. m, arba 29,27 proc. viso pastato ploto, todėl nusprendė, kad iš atsakovės ieškovė turi būti priteista 78,19 Eur delpingiai už laiku nesumokėtą nuomos mokesčių (2172 x 0,02 proc. x 180 d. = 78,19 Eur), taip pat 41,78 Eur (142,75 Eur x 29,27 proc. viso pastato ploto) atlyginimo už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas pagal Nuomos sutarties 3.7 punktą už laikotarpį nuo 2019 m. rugpjūčio mėn. iki 2019 m. rugsėjo mėn.
- Pimosios instancijos teismas, atsižvelgdamas į tai, kad atsakovė teigė, jog ji naudojosi tik 36,52 kv. m ploto prekybos paskirties patalpomis, todėl išlaidas už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas ieškovė turėjo skaičiuoti pagal pakeičiusį patalpų plotą, nurodė, kad šiuo atveju ieškovė galimai pažeidė sutartinę atsakomybę. Byloje turėjo būti įrodinėjamos sutartinės atsakomybės sąlygos: neteisiėti veiksmų, priežasčių ryšys, kaltė, žala. Pagal atsakovės patikslinto priešieškio reikalavimus pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad šalių ginčas kilo iš sutartinės santykių, todėl turėjo būti sprendžiamas laikant sutartinę teisių santykių normas. Jeigu sutartiniai teisiniai santykiai pažeidžiami, tada žalos atlyginimą reglamentuoja sutartinė teisinė atsakomybė. Kadangi šioje byloje sutartinės teisės atsakomybės sąlygos nebuvo įrodinėtoms, todėl pirmosios instancijos teismas patikslinto priešieškio reikalavimus atmėtė kaip nepagrįstus.
- Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal atsakovo apeliacinį skundą, 2022 m. lapkričio 17 d. nutartimi paliko nepakeistą Marijampolės apylinkės teismo 2022 m. gegužės 26 d. sprendimą.
- Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad 2007 m. spalio 29 d. Nuomos sutarties šalys savo konkludentiniais veiksmais pakeitė šios sutarties 1.1.2 punktą, kuriuo patalpų nuomos trukmė buvo nustatyta iki 2010 m. liepos 31 d. Ginčo sutarties šalių konkludentiniai veiksmai (ieškovės ginčo negyvenamųjų patalpų suteikimas atsakovei naudotis po Nuomos sutarties nustatytą ginčo patalpų nuomos termino pabaigos (2010 m. liepos 31 d.), atsakovės tolesnis (po 2010 m. liepos 31 d.) naudojimas ginčo negyvenamosios patalpos ir nuomos mokesčio mokėjimas bei kitų iš Nuomos sutarties 3.7 punkto kylančių piniginių prievolių vykdymas) patvirtino buvus šalių bendrą ketinimą pratęsti 2007 m. spalio 29 d. nuomos sutarties galiojimą. Tokią išvadą patvirtino ir į bylą pateikti rašytiniai įrodymai: A. P. firmos „Komota“ 2019 m. spalio 3 d. raštas „Dėl negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nutraukimo“, UAB „Komotos sistemos“ 2019 m. spalio 16 d. ieškovei adresuotas raštas „Dėl negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nutraukimo“. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, 2019 m. spalio mėnesį vykęs šalių susirašinėjimas vienašališkai patvirtino, kad atsakovė, derindama 2007 m. spalio 29 d. neturimuotos negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties nutraukimo sąlygas, pripažino šios sutarties galiojimą.
- Apeliacinės instancijos teismas, paskaidamas nepakeičia pirmosios instancijos teismo sprendimą priteisti ieškovei iš atsakovės 78,19 Eur delpinginių, nurodė, kad šalys Nuomos sutarties galiojimą buvo pratęsusios savo konkludentiniais veiksmais ir ši sutartis galiojo iki jos nutraukimo 2019 m. lapkričio 5 d., o Nuomos sutarties nutraukimas neparaikoma ieškovės teisės reikalauti atlyginti nuostolius, atsiradusius dėl sutarties neįvykdymo, bei netesybės. Dėl to, atsakovei neįvykdžius sutartinės prievolės mokėti nuomos mokesčių, iš jos pagrįstai buvo priteistos sutartinės netesybės (delpingiai).
- Apeliacinės instancijos teismas taip pat sutiko su pirmosios instancijos teismo sprendimu priteisti ieškovei iš atsakovės 41,78 Eur skolą už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas už 2019 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius. Apeliacinės instancijos teismo teigimu, Nuomos sutarties 3.7 punkto pagrindu atsakovė įsipareigojo atsisakyti už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas. Už ginčo patalpoms 2019 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais suteiktas komunalines paslaugas ieškovė atsakovei išrašė PVM sąskaitas faktūras ir jas nusiuntė atsakovei elektroniniu paštu. Prie šių buhalterinių dokumentų buvo pridėti aiškinamieji raštai, pateiktas sumos už komunalines paslaugas apskaičiavimas. Byloje nėra duomenų, kad atsakovė jai pateiktas PVM sąskaitas faktūras būtų grąžinusi ieškovei; atsakovė byloje taip pat nepateikė objektyvių įrodymų, kurie patvirtintų, kad ji neturėjo galimybės susipažinti su paslaugų teikėjų išrašytomis PVM sąskaitomis faktūromis. Ginčydama šių dokumentų pagrindu prašomas priteisti komunalinių išlaidų sumas, atsakovė neįrodinėjo kitokių šių išlaidų įkainių, taip pat nepateikė objektyvių duomenų, patvirtinančių, kad 2019 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais komunalinės paslaugos jos naudotoms ginčo patalpoms ginčo patalpoms nebuvo suteiktos.
- Apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad atsakovė, ginčydama pirmosios instancijos teismo išvadą dėl jos faktiškai naudoto ginčo patalpų ploto ir teigdama, jog byloje įrodymais buvo patvirtintas mažesnis plotas, apeliacinėme skunde nekonkretizavo, kokie įrodymai patvirtino tokią aplinkybę, iš esmės teikė tik savo paaiškinimus ir nuomonę, šie buvo įvertinti pirmosios instancijos teisme nepažeidžiant įrodymų vertinimo taisyklių.
- Apeliacinės instancijos teismas, pasisakydamas dėl priešieškio reikalavimų atmėto pagrįstumo, nurodė, kad atsakovės prašomos grąžinti lėšos ieškovės buvo gautos Nuomos sutarties pagrindu, todėl byloje nebuvo būtinosios teisinės sąlygos taikyti nepagrįsto praturtėjimo ar turto gavimo institutą. Nustatęs tarp šalių galiojusius nuomos teisinius santykius, pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad atsakovė savo galimai pažeistas teises turėjo ginti vadovaudamasi sutarties teisės normų nustatytais būdais ir neįrodė savo reikalavimo pagrindo.
- Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, nagrinėjama atveju atsakovė pasirinko netinkamą savo teisių gynimo būdą. Nepasinaudojusi galimybe ginti pažeistas teises kitais (sutarčių, deliktų, daiktinės) teisės normų nustatytais būdais, atsakovė negalėjo reikšti ieškinio dėl nepagrįsto praturtėjimo. Atsakovei nepagrindus, kad ji neturėjo galimybės apginti savo teises kitais civilinių teisių gynimo būdais, pirmosios instancijos teismas pagrįstai atmėtė patikslinto priešieškio reikalavimus pripažindamas, kad nebuvo pagrindo taikyti nepagrįsto praturtėjimo institutą.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Marijampolės apylinkės teismo 2022 m. gegužės 26 d. sprendimo ir Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties dalis, kuriomis atmestas atsakovo UAB „Komotos sistemos“ patikslintas priešieškis bei iš dalies tenkinti ieškovės A. P. firmos „Komota“ patikslinto ieškinio reikalavimai, ir perduoti bylą iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui arba priimti naują sprendimą – tenkinti atsakovo UAB „Komotos sistemos“ patikslintą priešieškinį, atmesti ieškovės A. P. firmos „Komota“ patikslinto ieškinio reikalavimus dėl 41,78 Eur skolos ir 78,19 Eur delpinginių priteisimo, priteisti bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
- Pimosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai taikė ir aiškino Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.237 straipsnio 1 dalį, nepagrįstai nurodė, kad ginčo šalys siejo sutartiniai nuomos teisiniai santykiai, todėl atlygį pagal sutartį negali būti laikomas kaip gautas bei pagrindo. Ieškovė nepagrįstai išrašydavo didesnes, nei privilegijos, nuomos mokesčių už komunalines paslaugas PVM sąskaitas faktūras, todėl atsakovės atlikti mokėjimai, viršijantys sutartinius įsipareigojimus (mokėjimai už didesnę plotą, nei buvo naudojamas), nelykinti sutarties pagrindu gautomis lėšomis.
- Teismai pažeidė proceso teisės normas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 3 straipsnio 1 dalis, 270 straipsnio 4 dalies 4 punktą), nes netinkamai vykdė jiems nustatytą pareigą teisiskai

teismo praktika). Kasacinis teismas yra konstatavęs, kad, pagal CPK 176 straipsnio 1 dalį, faktą galima pripažinti įrodytu, jeigu byloje esančių įrodymų pagrindu susiformuoja teismo įsitikinimas to fakto buvimu. Teismas turi įvertinti ne tik kiekvieno įrodymo įrodomąją reikšmę, bet ir įrodymų visetą, ir tik iš įrodymų visumos daryti išvadą apie tam tikrą įrodinėjimo dalyku konkrečioje byloje esančių faktų buvimą ar nebuvimą (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. kovo 14 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-84/2014; kt.). Įrodymų vertinimas pagal CPK 185 straipsnį reiškia, jog faktinių duomenų įrodomąją vertę nustato teismas pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymais. Ar tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistavo arba neegzistavo, teismas sprendžia ištyręs ir įvertinęs byloje esančius įrodymus (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. liepos 31 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-335/2009). Reikalavimas vertinti įrodymus, vadovaujantis vidiniu įsitikinimu, yra teismo nepriklausomumo principo išraiška, nes nurodymai teismui, kaip vertinti vieną ar kitą įrodymą, neleistini. Dėl to atvejai, kai šalies nurodytos aplinkybės, argumentai nepripažįstami įrodytais, savaime neleidžia daryti išvados, kad bylos nagrinėjimo metu teisme buvo padaryta CPK 176, 185 straipsnių pažeidimų (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 27 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-243/2010; 2018 m. vasario 21 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-51-701/2018 53–55 punktus).

40. Iš naujo nagrinėjant bylą, be kita ko, pagal CPK 185 straipsnio reikalavimus turės būti išsamiai ištirtos ir įvertintos priešiškinyje jo pagrindu nurodytos aplinkybės dėl atlikto ginčo patalpų matavimo bei žodinio susitarimo apimtys ir lėšų, sumokėtų už nuomotas patalpas, apskaičiavimo, taip pat įvertinti šalių paaškinimai ir spėjina, ar yra pagrindas priteisti atsakovės nurodomą pinigų sumą.
41. Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad teismai, pažeisdami įrodymų vertinimo taisyklės, patikslintą ieškinį tenkino iš dalies, neteisėtai apskačiavo ir nepagrįstai priteisė ieškovei iš atsakovės 41,78 Eur už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas.
42. Byloje konstatuota, kad 2007 m. spalio 29 d. negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties 3.7 punktu atsakovė įsipareigojo atsiskaityti už komunalines paslaugas, patalpų priežiūrą, signalizaciją ir kitas paslaugas. Iš pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų nustatyta, kad teismai vertino faktines bylos aplinkybes ir byloje teiktus įrodymus (už ginčo patalpas 2019 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais suteiktas komunalines paslaugas ieškovės atsakovei išrašytas PVM sąskaitas faktūras, aiškinamuosius raštus), todėl teisėjų kolegija, atsižvelgdama į nurodytus argumentus, įvertinusi byloje priimtų teismų procesinių sprendimų turinį, konstatuoja, kad šioje byloje nėra pagrindo pripažinti, jog bylą nagrinėję teismai pažeidė proceso įstatyme įtvirtintas ir kasacinio teismo praktikoje suformuluotas įrodinėjimo bei įrodymų vertinimo taisykles. Teismai vertino byloje surinktų įrodymų, įskaitant ir tuos, kuriuos atsakovė įvardija kaip teismų ignoruotus, visetą, analizavo byloje esančius įrodymus, padarydami išvadą dėl šias duomenimis ieškovės įrodinėtų faktinių aplinkybių buvimo (nebuvimo). Pažymėtina, kad atsakovė, nesutikdama su teismų pateiktu įrodymų vertinimu, kasaciniame skunde iš esmės nepagrindžia konkrečių bylą nagrinėjusių teismų padarytų teisės normų pažeidimų vertinant įrodymus ir tiriant bylos aplinkybes, o tiesiog pateikia savo nuomonę dėl tų pačių įrodymų turinio ir jais patvirtinamų aplinkybių ir siekia, kad jais remiantis būtų padarytos kitokios išvados ginčo klausimui, nei padarė teismai. Tuo tarpu kasacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad vien ta aplinkybė, jog teismai, įvertinę byloje surinktus įrodymus, padarė kitokias išvadas, nei nurodo kasacinį skundą pateikęs asmuo, savaime nėra šiekia, kad buvo pažeistos įrodymų vertinimo taisyklės (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. sausio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-110/2013; 2017 m. lapkričio 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-382-421/2017, 44 punktas).
43. Atsakovė kasaciniame skunde taip pat nesutinka su teismų išvadamis dėl 78,19 Eur delpingių priteisimo.
44. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad 2007 m. spalio 29 d. negyvenamųjų patalpų nuomos sutarties 5.1 punktu atsakovė įsipareigojo laiku mokėti nuomos mokesį, o neįvykdžius šios pareigos – už kiekvieną uždelstą dieną mokėti po 0,02 proc. delpingųjų nuo viso mėnesio nuomos mokesčio sumos.
45. Byloje teismai nustatė, kad atskiros Nuomos sutarties sąlygos šalių žodiniais susitarimais buvo ne vieną kartą keičiamos, tačiau byloje nepripažinta, jog šios sutarties sąlygos dėl delpingųjų skaičiavimo negaliojo. Apeliacinės instancijos teismas teisingai pažymėjo, kad 2007 m. spalio 29 d. nuomos sutarties galiojimą sutarties šalys buvo pratęsusios savo konkludentiniais veiksmais ir ši sutartis galiojo iki jos nutraukimo 2019 m. lapkričio 5 d. Sutarties nutraukimas nepadidino teisės reikalauti atlyginti nuostolius, atsiradusius dėl sutarties neįvykdymo, bei netesybas (CK 6.221 straipsnio 2 dalis). Dėl to, atsakovei neįvykdžius sutartinės prievolės mokėti nuomos mokesį, iš jos pagrįstai buvo priteistos sutartinės netesybos (delpingiai).

Dėl bylos procesinės baigties

46. Teisėjų kolegija, remdamasi išdėstytais argumentais, konstatuoja, kad bylą nagrinėję teismai netinkamai taikė CK 6.237 straipsnį, priešiškinio pagrįstumui spręsti nenustatė reikšmingų faktinių aplinkybių, susijusių su nepagrįsto praturtėjimo dydžio nustatymu. Kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių (CPK 353 straipsnio 1 dalis), šiose teisme nauji įrodymai nerenkami, nevertinami ir naujos faktinės aplinkybės nenustatomos. Nesurinkus įrodymų ir jų pagrindu nenustačius aplinkybių, reikšmingų bylai išspręsti, yra pagrindas konstatuoti, kad neatskleista bylos esmė, todėl šie pažeidimai sudaro pagrindą pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų dalis, kuriomis liko neišspręstas atsakovės priešiškinio pagrįstumo klausimas, panaikinti ir šią bylos dalį grąžinti iš naujo nagrinėti pirmosios instancijos teismui (CPK 360 straipsnis). Be to, grąžinus bylos dalį nagrinėti pirmosios instancijos teismui, būtų sudaryta galimybė ieškovei teikti atskirtimus, o atsakovei tikslinti reikalavimus, jei šalys to pageidautų, atsižvelgiant į šioje kasacinio teismo nutartyje pateiktus išaiškinimus. Taip būtų užtikrinta proceso koncentracija ir ekonomiskumas (CPK 7 straipsnis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

47. Kasaciniame teisme pažyma apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, nebuvo rengiama, todėl šių išlaidų atlyginimo klausimas nespręstinas.
48. Kasaciniame teisme nusprendus bylos dalį grąžinti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo, bylos šalių bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimas paliktinas spręsti pirmosios instancijos teismui, atsižvelgiant į galutinę bylos išnagrinėjimo rezultatą (CPK 93 straipsnis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 ir 4 punktais, 360, 362 straipsniais,

nutaria:

Panaikinti Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties dalį, kuria paliktas nepakeistas Marijampolės apylinkės teismo 2022 m. gegužės 26 d. sprendimas atmesti atsakovės uždarosios akcinės bendrovės „Komotos sistemos“ patikslintą priešiškinį, ir Marijampolės apylinkės teismo 2022 m. gegužės 26 d. sprendimo dalį, kuria atmestas atsakovės uždarosios akcinės bendrovės „Komotos sistemos“ patikslintas priešiškinis, ir šią bylos dalį perduoti iš naujo nagrinėti Marijampolės apylinkės teismui.

Kita Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 17 d. nutarties dalį palikti nepakeistą.
Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Bukavniene

Artūras Driukas

Jūratė Varanaukaitė